

Vala bókabind í í føroysku siglingarsøguni

Tað var fyrst í 1950'unum, at Páll J. Nolsøe, landsskjalavørur, fór undir ta risaverk at savna saman tilfar til Føroya siglingarsøgu, og í 1955 kom fyrsta bókin út. Ivaleyst hevði Páll, ið knýttur varð at skjalasavninum longu í 1948 hjá ment-unarmanninum Anton Degn, longu tá væl av tilfari liggjandi, tí hann hevur altíð havt áhuga fyri øllum søguligum, men hetta tilfar skuldi ivaleyst soldast, og alt fyrireiðingarárbeiddið kravdi sína tíð — men ikki minni kravdi tað hegni at leggja til rættis til útgávu uppá prent

Hetta hegni vísti Páll seg at eiga framúr, bæði tá ið talan var um fyrstu bókin og tær, ið síðani eru komnar, tilsamans í dag átta í tali. Fyrstu bókurnar fevndu um tíðarskeiðið frá um ár 1000 og til 1856, tær seinnu umrøða frá kongliga monopoll-handilinum og fram til 1940.

Mangt forvitnisligt

Henda seinasta bókin í Føroya siglingarsøgu, bind VIII, greiðir frá fiskiførum í Sorvági og hevur mangt og forvitnisligt at siga um teir, ið mannaðu skipini. Eins og í teimum undanfarnu bókabindum leggur hövundurin størsta dentin á at geva nágreiniligar upplýsingar um hetta tíðarskeiðið í skipasøguni hjá sørvingum, og er persónregistar hansara ógvuliga umfatandi og eksakt við lýsingum av skipum og monnum — í eisini avbygdamonnum — í skrift og myndum.

Hetta eyðkennur eisini allar tær undanfarnu bókur, og er hetta kanska hitt mest rósverduga við siglingarsøguni, tí talan er um eitt søguligt og sera virðismikið savn, sum ikki minst komandi ættarlið vilja vera takksom fyri er varðveitt. Haraftrat er Páll folkloristur at leita frøðingur — burtur av, ið hevur dugað betur enn teir flestu at leita upp og evna til tað tilfar, ið liggur til grund fyri bókur hansara. Tíbetur hevur hann átt hollan stuðul í granskingararbeiði sínum, ikki minst viðvíkjandi persónalia, frá eldri monnum, ið verið hava til skips mestu av ævu teirra, men sum

fækka í tali so hvørt. Tað kann ikki verða mett nóg høgt, at tað hevur eydnast at fáa fest á pappir allar tær virðismiklar upplýsingar og frásagnir, ið hesir menn hava veitt hövund-anum.

Fleiri dramatiskar hendingar

Men, og tað kanska eyðkennir hesa seinastu bókin meiri enn fleiri av teimum, ið undan eru komnar, bókin um slupptíðina í Sorvági lýsir haraftrat fleiri dramatiskar hendingar burturi og heima á ein slíkan hátt, at lesarin longu gleðir seg til, hvat í næstu bókabindini hava at greiða frá. Tað er neyvan at gita ov skeivt, at næstu bókurnar um Havnar-sluppirnar og teir menn og tey virki, ið vóru knýtt at teimum, fara at rúma ikki minni virðismikið søguligt tilfar, ið byggir á hendingar út yvir tær vanligu, ið hava verið monnum fyri. Hetta er júst ein táttur, ið Páll átti at gjørt sum mest burtur úr, hann eigur allar

fyrirteyrt at gera tað, og hann kann vera visur í, at slíkar frágreiðingar vil hann, ið lesur, taka sum eitt eyka krýddari.

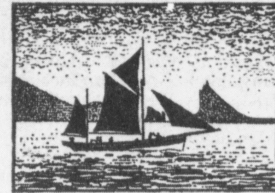
Hevur nógv at siga øllum søgubáðum

Nú er tað so, at hvør bókin sær í hesi drúgvu roð av siglingarsøguni, kemur at verða merkt einahelst av tí heimstaðarligar, lokala, tað vil so vera — men at fyrri tað er innihaldið í hvørjum bókabindi soverðið, at tað hevur nógv at siga øllum søgubáðum føroyingum og einahelst teimum, ið frá barnsbeini av eiga serstakan tokka til siglingarsøgu okkara — og hvør føroyingur eigur ikki tað.

Av bókini um skip, menn og virki, ið myndar Sorvág, skilst at dugnaskapur, sjómannaskapur og virkissemi hevur eyðkent hesa bygd ikki minni enn onnur skipapláss í Føroyum. Hon hevur í mongum førum verið undangongubygð við lit, og tí eigur hövundurin tøkki uppiborna fyrri, at hann við søguligu frágreiðing síni hevur sett hesa bygd ein varða fyri eftirtíðina.

Páll J. Nolsøe

FØROYA SIGLINGARSØGA

1856 - 1940

Føroya siglingarsøga, 1865—1940, bind VIII, Páll J. Nolsøe, egið forlag, Einars Prent, 236 blaðsíður, kr. 80

Ein kelda, ið vit ikki kunnu vera fyrri uttan

Við sínum mongu góðu myndum og vala prentarbeiði, avrikið av Grafia og Einars Prent, er bind VIII í Føroya siglingarsøgu ein virðismikil táttur í føroysk-

ari søguskrijving. Og fram um nakað ein kelda til upplýsingar, ið vit ikki kunnu vera fyrri uttan. Eingin ivi um, at komandi fyra bókabindini, um Havnina, Norðstreym og Eysturoynna, verða eins forvitnislig og henda bókin.

E. M.

Nýtt Magn:

Vóru á lodnuveiðu við Krúnborg

Marsnummarið av mynda-bláðnum Magn er útkomið. Í blaðnum eru fleiri áhugaverdar greinir og reportasjur. Magn hevur m.a. verið á lodnuveiðu við Krúnborg. »Lodna...vóru á fiskileið í ellivu tímar, fingur 800 tons«, kalla teir hesa greinina. Magn hevur eisini verið sunnanfyri. Til skemtiligu og aldar-gomlu tunnusláingina í Sumba, sum er fastur táttur í bygðini á hvørjum ári, tá kattakongurin skal finnast.

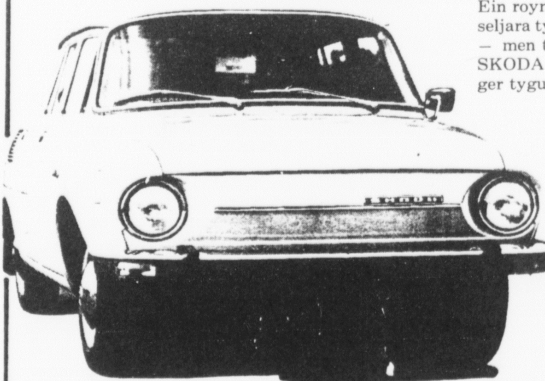
Magn hevur eisini práttað við manningina á skotska trolaran-

um »Scottish Princess«, sum fór á land á Skarvatanga við Frøðba tann 19. februar. »Vit vóru avgjort ikki druknir«, sigur skiparin á trolararnum m.a. við myndablaðið. Úr innihaldinum kann annars nevast: Bygdasøga: Nólsoy, »Dúgván« í Grønlandi, Føroyingar í Jetöldini og fleiri aðrar greinir. Tað eigur at verða lagt afturat, at myndirnar í blaðnum eru serstakliga væleydnaðar. Myndablaðið Magn kostar 9 kr. Bláðmenn eru Allan Brockie (ábyrgd) og Magnus Pauli Poulsen. Myndirnar taka Allan og Kalmar.

Sertilboð!

Ein SKODA kann frá nú av fáast við radio og bandspælara!

Hví brúktan bil, tá ið tygum kunnu fáa ein spildurnýggjan SKODA fyrri bert 23.500,—

Ein royndarferð hjá SKODA-seljara tygara er heilt ópliktandi — men tygum koma eftir, at SKODA er eitt bilmerki, sum ger tygum bilsmán.

- ★ 4 stórar hurðar
- ★ Skivubremsur á forhjól
- ★ 2 kreðs bremsusystem
- ★ Kontrollampa fyrri bremsur
- ★ 370 litra bagasjurúm
- ★ 4 stiga vileygu-turkarar
- ★ Effektivt klimaanlegg
- ★ Radialdekk
- ★ Kollisions-tryggjað kabina
- ★ Barnatryggjaðar bakdyr
- ★ 6 ára trygd móti rusti
- ★ 13-16 km pr. litur bensin
- ★ Rullutrygdarselar
- ★ Lamineraður forrútur

Bilverkstaðurin í Hornabø tlf. 13707
v/ Martin Dam Jacobsen